

תפלת שחרית-Tefila 101

שירת הים That Follow פסוקים Lesson 31-

Source 1

ספר אבודרהם ברוך שאמר ופסוקי דזמרה- שאין לכפול אלא הפסוק האחרון שבסוף כל המזמורים בלבד שהוא כל הנשמה תהלל י-ה הודיע שנגמרו המזמורים של סוף התלים כדרך סיום הפרשה שכופלין הפסוק האחרון. וכן בשירת הים כופלין פסוק ה' ימלך מפני שהוא סוף השירה ואם לא היו כופלין אותו לא היה נראה כי הוא סוף השירה.

Translation: It is not proper to repeat the last verse of any paragraph except for the last verse at the end of Tehillim-Kol HaNishama, in order to indicate that it is the last verse of Tehillim just as we demonstrate that we have reached the end of a parsha by repeating the last verse of the parsha. In the same manner, in Shirat HaYam, we repeat the verse Hashem Yimloch because it is the last verse of the Shira. If we did not to repeat that verse, we would not be exhibiting that it is the last verse of the Shira.

Source 2

רמב"ן שמות פרק טו' פסוק יט' - כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו - אמר ר"א שגם זה מן השירה, כי היו משוררים ואומרים כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב עליהם את מי הים בעוד בני ישראל הולכים ביבשה בתוך הים, והוא נס בתוך נס. ואיננו בלשון השירה והנבואות אבל פירוש, אז ישיר משה, כי בא סוס פרעה ביום ההוא מיד, לא מיום המחרת או אחרי כן. או טעמו אז ישיר, כאשר בא סוס פרעה בים והשיב עליהם ה' מי הים בעוד בני ישראל הולכים ביבשה בתוכו, להגיד כי בלכתם בתוכו ביבשה אמרו השירה.

Translation: Rabbi Eliezer said that the verse Ki Vah Soos Pharoh is also a part of the Shira because the Jews were singing and reciting the verse Ki Vah Soos Pharoh as they were walking on the dry land in the middle of the split sea, which was a miracle within a miracle. Although the language of the verse is not similar to the verses in the Shira and in other prophecies, its meaning is that Moshe sang immediately when Pharaoh's horses approached and not on the next day or the day after that. An alternative reading: Then Moshe sang when Pharaoh's horses approached the sea and G-d returned the waters on the Egyptians while the Jews were still walking on the dry land in the sea. The purpose is to teach that while the Jews were walking on the dry land within the sea, the Jews recited the Shira.

Source 3

מחזור ויטרי סימן א' ד"ה תניא היה- ולכך נהגו לכפול ה' ימלך לעולם ועד בפסוקי דזמרה לפי שבפרשת הגם ויהי באשמורת הבוקר עד ימלך ה' לעולם ועד וגו' יש שמנה עשר אזכרות. ובכל שם ושם יש ארבעה אותיות שהם שבעים ושתים אותיות כנגד שם בן שבעים ושתים אותיות. ובפסוקי דזמרה אנו מתחילין ויושע ונחסרו ארבע שמות שהם בפסוקים שלמעלה מן ויהי באשמורת הבוקר וגו'. ולפיכך כופלים פעם אחרת ה' ימלך ואומרים לאחריו פסוקים אחרים שבהם ג' שמות כדי להשלים ד' שמות כדי להשלים החסירים. וכשאומרים שני פעמים ה' ימלך הרי כאן חמש וניח' ולא תקשי, שכן הוא אומר לעתיד לבוא כל השמות יהו אחד (ב) דאמרין במסכת ברכות. ולפיכך אומרים ה' כדי להשלים; וחמישי לא לשום חשבון הוא בא אלא לומר לך ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

תפלת שהרית-101 Tefila

Translation: The practice began to repeat the verse Hashem Yimloch in Pseukei D'Zimra because of the following reason: In the section dealing with the miracle of the splitting of the sea beginning with the words: VaYihi Ha'Ashmoret HaBoker until Hashem Yimloch, we find G-d's name mentioned 18 times. In each of G-d's names we find four letters. The 18 occasions when G-d's name is mentioned total 72 letters which represents the name of G-d which consists of 72 letters. In Pseukei D'Zimra, we begin reciting from the verse of Va'Yosha and not from the verse beginning with the words: VaYihi Ha'Ashmoret. As a result we recite G-d's name 4 times too few to total 72 letters. It is therefore necessary to repeat the verse Hashem Yimloch. It is further necessary to add three verses in order to complete the missing names. The fact that when we repeat the verse Hashem Yimloch, we are adding five occasions when we say G-d's name does not pose a problem because in the last verse we are saying that in the future all G-d's names will be joined into one name. In other words, the purpose of four of the additional occasions in which we recite G-d's is to complete the 72 letters. The last occasion when we recite G-d's name is not for the calculation of 72 letters but to teach that in the future G-d will be one and His name will be one.

Source 4

סידור וילנא – לדעת הגר"א ז"ל אומרים שירת הים עד ה' ימלך לעולם ועד, ויאמר אחריו פסוק "כי לה המלוכה" וגו', ואין אומרים פסוק כי בא סוס וכו', שלא תקנוהו בתפלה, והעד על זה שבפליין פסוק ה' ימלך וכו' לסיום השירה כמו שבפליין פסוק כל הנשמה לסיום פסוקי דזמרה. ואין אומרים "ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל" וכו' קודם ישתבח, כי צריך להיות מן ויושע עד ה' ימלך לעולם ועד, ח"י שמות, ומן אז ישיר עד ישתבח גם כן ח"י שמות, ואין להוסיף, כי נפל טעות סופרים בסידורים מסיום י' פסוקי מלכיות דראש השנה. . . אך שרבינו חישב חשבון אחר; כי האר"י ז"ל כתב ח"י הויות, ולכן חישב ב' הויות דכפל פסוק ה' ימלך, ועוד הויה בתרגום, וגם הויה דפסוק כי בא וכו', אבל רבינו ז"ל אינו חושב רק פסוק ה' ימלך פעם אחת, כי הכפל אינו רק בשביל סיום השירה, ולא חשיב התרגום, ולא פסוק כי בא וכו', וחושב במקומם אלו השמות: וזמרת י-ה, זה א-ל, אלו-הי אבי, ולכן לא כאמר רבינו ז"ל ח"י הויות כי אם ח"י שמות.

Translation: In the opinion of the Vilna Gaon we recite the Shira until the verse: Hashem Yimloch. Thereafter we recite the verse Ki La'Shem Hamilucha, etc. We do not recite the verse Ki Vah Soos Pharoh because it was not meant to be included in the Tefila. The proof for that fact is that we recite the verse Hashem Yimloch twice to demonstrate that it represents the end of the Shira. This is similar to why we recite the verse Kol Hanishama twice; in order to acknowledge that it represents the end of Pseukei D'Zimra. We do not recite the words: OO'BiToratcha Katuv Laimor: Shma Yisroel before Yishtabach because from the words Va'Yosha until Hashem Yimloch we need to recite 18 names of G-d and from Oz Yashir until Yishtabach we also need to recite 18 names of G-d. One should not recite G-d's name any more than those many times. It is a publisher's error to include the words: OO'BiToratcha Katuv Laimor: Shma Yisroel. That originated by a publisher mistakenly copying from the section of Malchiot that we recite on Rosh Hashona during Mussaf. . . The Vilna Gaon counted differently. The ARI זצ"ל wrote that there needs to be the recitation of G-d's name of HAVAYA 18 times. The ARI counted two of those names in the repetition of the verse Hashem Yimloch, one more in the Aramaic translation of those words and the last one in the verse of Ki Vah Soos Pharoh. In contrast, the Vilna Gaon considered the verse Hashem Yimloch as containing only one instance of reciting G-d's name because its repetition was not for the purpose

תפלת שחרית-101 Tefila

of reciting G-d's name an additional time but for the purpose of indicating that the verses from the Shira were completed. The Vilna Gaon did not recite the Aramaic translation and did not recite the verse of Ki Vah Soos. In their stead, the Vilna Gaon counted the following instances of reciting G-d's name: V'Zimras Y-ah; Zeh Aili and Elohei Avi. That is the reason that the Vilna Gaon used the phrase 18 names and not the phrase 18 Havayas.

Source 5

מעשה רב

כמ

שירת הים עד ה' ימלך לעולם
ועד, ויאמר אחריו כי לה' המלוכה
כו"א, וד' (ה) ואין אומרים פסוק כי
בא סוס פרעה כו"ב.

Translation: Recite the Shira until the verse: Hashem Yimloch. Then recite the verse that begins Ki Lashem Ha'Milucha and do not recite the verse of Ki Vah.

Source 6

יב. כתב הבאר היטב [סי' נא סק"ו]: בספר נגיד ומצוה בשם
האר"י [שער הכוונות דף ל"א ע"ג] כתב שי"ל ג"כ תרגום
פסוק [ד' ימלך לעולם ועד], דהיינו שנים מקרא ואחד
תרגום, ושיש לומר פרשת כי בא סוס פרעה שגם פרשה זו
מפיקר שירה, ע"כ.

Translation: The Be'Er Heitev wrote (Siman 51 subparagraph 6) that the Ar"i as quoted in the book Negid Oo'Mitzvah that we must recite the Aramaic version of the verse Hashem Yimloch in order to fulfill reading the Torah twice in Hebrew and once in Aramaic and it is necessary to recite the verse of Ki Vah because that verse is part of the Shira.

Source 7

סידר רבי יעקב מעמדין – ומשלימן בתורה כמו במלכיות דראש השנה. ועם זה נשלמו גם כן
כ"א הויות בד' אותיות ותהיה חתימת פסוקי דזמרה כפתיחתן. . . ועוד אנו צריכין להזכיר
קבלת עול מלכות שמים בכל ד' חלוקי עולמות. שכן תקנוהו בברכות השחר ובעלינו. לפי
שבכל בחינות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה הוצרכנו לתקוני קריאת שמע וח"י ברכאן דוק
ותשכת. לכן העיקר לאומרו.

Translation: We end the Shira with a verse from the Torah just as we do when we recite Malchiot in Mussaf on Rosh Hashona. After reciting that verse, we have recited G-d's name of Havaya 21 times. This causes the end of Pseukei D'Zimra to resemble the beginning of Pseukei D'Zimra. An additional reason: it is necessary to acknowledge the obligation to accept the yoke of G-d's kingdom in each of the four Kabbalistic worlds that we pass through during Tephilat Schacharit: the world of emanation (Atzilut); the world of creation (Beriah); the world of formation (Yitzera) and the world of making (Assiya). As a result, our Sages instituted the practice of reciting the verse of Shma Yisroel in Birchot Haschachar and after Aleinu as well. That is because in each of the four worlds that we pass through during Tephilat

Schacharit: it is necessary to read the verse of Shma. Therefore, it is important to recite the verse of Shma at the end of Pseukei D'Zimra.

Source 8

סידור עבודת ישראל

ובנו שופטק פקדש ע"י טעם זקף. ה' ימלך, מכ טחוק פירוז הכילתא, כ' ימלך לעולם ועד, טפני מה?
 כי נא סוס פרעה נרכבו ופרשיו נים עכ"ל רוגז נזכ כי הפסוק כי נא סוס כוח נוחן טעם לטכ ה'
 ימלך לעולם ועד, כי טניעת פרעה וחילו נים סוף הכירו על ידכ כל כעשים כי חין פלכים וולת
 כבורא ומדעה טלכותו לכל נאי עולם. ה' ימלך בופלים הפסוק להרפות כי כוח סוף הזירה, כן כתב
 פנודרס, גם הפדרכי פ' לולב כגול סטן חלק רפ"ח מוכיר הכפלת הפסוק. אך ככל נו ס' ד' כתב נאם
 קונטרס אחד כי הכפלת ה' ימלך טעות כוח, ונאטת לדעת באומרים כי נא סוס פרעה גם כוח טן
 הזירה נרשח חין לכסול פסוק כ' ימלך חלח חס נבצ כדרי לקרוא גם תרגום אל פסוק זכ (ס' עיר
 ועלה), וכבר ראינו כי גם לטבילתא כי נא סוס עוד טן הזירה וכן דעת הראנ"ט והפארכנאל גם
 הפוערים בותנים חותו עוד נדעות זירכ (פס' שופרים פ' י"ז הלכה י"א) ונפ' נגיד ועלוב פטר נהדע כריך
 לוטר כי נא סוס פרעה כי גם כוח טן הזירה, וכן כתב נפל ענ"ל לא"ח ס' נ"א, גם יענ"ן כתב עליו
 נפ' טו"ק ודאי ארואי ונכון כוח דטח כל פרע דלא פסוק טעא דחי לא פסקין חף כי נלכור, ועלי טעמא
 לא נסיים הפרעא ונאמר פסוק אחד נפנס, וכך היט פנכבו אל חנכ טורי כפון ו"ל ענ"ל. והנכ כפדור
 ספרדי כ"י לא נכפל ה' ימלך חנל כחוכ עליו גם תרגומו ה' מלכותא לעולם וכו' ואס"כ כתוב הפסוק
 כי בא סוס וכו', ונפדור כ"י טעמא ס"ו גם נו חינו כסול פסוק כ' ימלך וגם תרגומו לא נכתב וחק
 פסוק כי נא סוס פרעה חינוט גס. ופיוט לוחת, מלחתי נגליון מחזור ספרדי וז"ל חין לכסול פסוק כ'
 ימלך וחין לוטר כי נא סוס פרעה ולא ונחורתך כתוב וכו' ולא פסוקים אחרים, והטעם כי טן חוטע
 ס' עד ואכו אחד יז י"פ כחיות (כי טקדס פדנ' נל' אדנות כתיב) וי"פ כחיות טנינים ע"כ פותיות כטנין גס
 ע"כ גנו נקדע חיס, ולכן פוערים חקך יאחנכ עכ"ל. ה' מלכותא לעולם וכו', כן נוסח התרגום כפדור

Translation: Hashem Yimloch-How sweet is the explanation of the Midrash Mechilta. Hashem Yimloch L'Olam Va'Ed (G-d will reign forever). Why? Because Pharaoh's horse and chariot followed the Jews into the sea and drowned. The Midrash is conveying that the verse of Ki Vah Sus Pharoh is meant to disclose the reason that G-d will reign forever. It is because through the drowning of Pharaoh and his entire army the other nations recognized that there is no god other than G-d and G-d's hegemony became known among all the nations.

Hashem Yimloch-We recite this verse twice to declare that we have come to the conclusion of the Shira, so wrote the Avudrohom. In addition the Mordechai in the chapter Lulav Ha'Gazul refers to the practice of saying this verse twice but the Kol Bo writes that repeating the verse is an error and according to those opinions that the verse of Ki Vah is part of the Shira, it appears correct not to repeat the verse of Hashem Yimloch unless you follow the opinion of the Ar"i that you should also read the Aramaic translation of that verse. Moreover, we have already examined the opinion of the Mechilta that the verse of Ki Vah is part of the Shira. And that is the opinion of the Ibn Ezra and the Abavranel. And those who write Sifrei Torah include the verse of Ki Vah in the special layout of the Shira (also see Maseches Sofrim, Ch. 12, Halacha 11). In the book Negid Oo'Mitzvah he says directly that we need to say the verse of Ki Vah because it too is a part of the Shira. So said the Magen Avrohom in Orach Chaim Siman 51. So too did R. Yaakov M'Emden in his book Mor Oo'Kitziya because we cannot deviate from the Parshios that Moshe Rabbeinu organized even during communal prayer. So how can we stop and not include the last verse of that section and that was the custom of my father, ז"ל (referring to R. Emden's father).

I did find in an old Sephardic Siddur that the the verse of Hashem Yimloch be said only once but they included the Aramaic translation of the verse and then came the verse of Ki Vah. In a handwritten Siddur I found that the verse of Hashem Yimloch is not written twice and the Aramaic translation is not included and the verse of Ki Vah was not included as well. In support of that version in another handwritten Sephardic Siddur, I found a note not to repeat the verse of Hashem Yimloch and to not say the verse of Ki Vah and not Oo'ViTorascha Kasuv Laimor and not other verses because from the verse of Va'Yosha until Oo'Shmo Echaz, G-d's name appears 18 times and since the name has 4 letters it is like

תפלת שחרית-101 Tefila

saying G-d's name of 72 letters with which G-d split the sea and that is why we immediately say Yishtabach.

Source 9

Carpentras 1739

עד יעבר עם זו קניית :
תבאמו ותטעמו
בהר נחלתך מכת
לשבתך פעלת
מקדש " כוננו יריד :
ימלך לעלם ועד :
ל" המלוקה ומושל
בגוים : ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו
והיתה ל" המלוקה : והיה " למלך על כל הארץ ביום
ההוא יהיה " אחר וישמו אחר :

אין לכפול פסוק " ימלך ואין לומר כי כח סוף
פרעה ולא ובתורתך וכו' ולא פסוקים אחרים
והטעם כי מדיןשע " ער באן יש " ח היות כי
מקדש " ארנות הוא י" ח היות מנינם ע"כ
אותיות במנין שום ע"כ שבו נקרא הים ולק
אוסרים הכף ישתבח :

תיקון לקוראים

אני יסיר מטה וכו' ישראל את השירה הזאת כ'דוה ויאמרו
לאמר אעלה ליהלל לטתא
סוס
ורכבו רכבת בים עזיזות ה' ויהי כ'י
לשועה ה' אב' ואגד' אלה
אב' ואר' מ' יהוה א'ש' מ'ל'מה יהוה
ס'ס' מ'ר'כ'ב'ת פ'ר'עה וד'לו יה' ב'ים וס'ס'ד
ש'ל'ש'ו ל'מ'ע'ו ב'ים ס'ס'ב' ת'מ'ת י'ס'ס'ו י'ר'ו מ'ל'מ'ת כ'ס'ו
אב' י'ס'ס'ר יהוה נ'אד'ר'י כ'ס'ו י'ס'ס'ר
יהוה ת'ר'ע'ץ א'ר'ב י'ס'ס'ב' נ'אד'ר' ת'ה'ר'ס
ק'ס'ד ת'ש'ל'ח ו'ר'ג' י'אב'כ'ס'ו כ'ק'י ו'כ'ר'ח
א'פ'ד נ'ע'ר'כ'ו ב'ים נ'כ'ס'ו כ'ס'ו נ'ו
נ'ר'ב ק'פ'א ת'ה'מ'ת כ'ל'כ' י'ס' אב'ר
א'ר'ב א'ר'ד'ם א'ע'ג א'ח'ל'ק ש'ל'ל ת'ב'ל'א'ס'ו
נ'פ'ע'י א'ר'ק' ו'ר'ב' ת'ר'ע'ס'ו י'ר' נ'ע'פ'ת
ב'ר'ו'ח'ך כ'ס'ס'ו י'ס' מ'ל'ל' ב'ע'י'פ'ר'ת ב'מ'ס'ב'
א'ר'ד'ים כ'י כ'ס'ס'ת ב'א'ל'ס' יהוה כ'י
ב'מ'ס'ב'ת נ'אד'ר' ב'ק'ד'ש נ'ר'א ת'ה'ל'ל'ת ע'ש'ה
פ'כ'א נ'ל'ית י'ס'ס'ר ת'ב'ל'ע'ס'ו א'ר'ץ נ'ז'ר'ת
כ'ח'ס'ד'ך ל'ס' ה' נ'אכ'ל'ת נ'ל'ל'ת ב'ע'ז'ך א'ל ג'ר'ה
ק'ד'ש'ך ש'מ'ע'ו ע'ל'מ'ים י'ס'ס'ו ח'ל'ל
אח'ז י'ע'יב' פ'ל'ט'ת או נ'כ'ר'ג'ו א'ל'פ'י
א'ר'ב א'ל'י מ'נ'אב' י'אח'ז'כ'ו ר'ק'ד' נ'ב'ל'ת
כ'כ'ל' י'ע'יב' כ'ל'ע'ן ת'פ'ל' ע'ל'י'ה'ם א'י'ס'ת'ה
ו'פ'ח'ד ב'נ'ל' ו'ר'ע'ך י'ד'ס'ו כ'אב'ן ע'ד
י'ע'ב'ר ע'ס'ך ה'ו'ה ע'ד י'ע'ב'ר ע'ס' ה'
ק'ד'ש ת'ב'א'ס'ו ו'ת'ש'ל'ח ב'ה'ר נ'ח'ל'ת'ך מ'כ'ס'ן
כ'ל'ב'ת'ך פ'ל'ל'ת יהוה מ'ק'ד'ש א'ר'ד'י ב'נ'ל'ו
י'ד'ך יהוה י'ס'ס'ר כ'ל'ע'ס' ו'ע'ד כ'י
כ'א ס'ס' פ'ר'עה מ'ר'כ'בו ו'כ'פ'ר'ע'ן ב'ים ו'ע'יב' יהוה ל'ל'ת א'ת'ס'י
ה'ס' ו'כ'י י'ס'ר'א'ל ת'ל'ס'ו כ'י'ש'ע'ה ב'ח'ך ה'ס' ו'כ'י
ו'כ'י י'ס'ר'א'ל ת'ל'ס'ו כ'י'ש'ע'ה ב'ח'ך ה'ס' ו'כ'י